

ז א מ"י פ"ה מהלכות
בסוטה ה' יב טו"ט
י"ד ס' כג:
ח ב ג מ"י פ"ט מהל'
מאכלות אסורות ה' כ
סג לאוין קמח טו"ט
י"ד ס' פט טע"ף א:
ט ד ה מ"י ט"ז ס' כ
סג לאוין קמח
טו"ט ע"י ס' פט טע"ף
ג:

רבינו גרשום

נאכלת עם הזר על השלחן
כו. כלומר חלת חוצה
לארץ אינה מדברית תורה
אלא מדברית סופרים וגורר
חלת חו"ל משום חלת
הארץ שלא יזלו בה
וחזוין דלא גזרינן דנאכלת
עם הזר על השלחן וכן
נמי אי עוף לא היה אסור
מדברית תורה אלא משום
דגורה דבשר בחלב לא
גזרינן שלא יחא נאכל
עם (הזר) [נגבינת] על
השלחן. א"ל אביי אי
אשמעי חלת חוצה לארץ
בארץ דהביאה מחז"ל
בארץ ובארץ נאכלת עם
הזר על השלחן אבל הכא
גזרינן גזירה לגזירה איכא
למשמע מינה דאין גזרינן
גזירה לגזירה אבל הכא
מחז"ל דנאכלת עם הזר
על השלחן ליכא למשמע
דאין גזרינן גזירה לגזירה
דהאי דנאכלת עם הזר על
השלחן בחז"ל היינו משום
דליכא למיגזר משום חלת
הארץ בארץ דזו בארץ
זו בחז"ל: ה"ג דגזרינן.
כלומר דגזרינן העלאה
אטו אכילה: גזירה שמא
יעלה באילפס ראשון.
כלומר היכא דרוחב באור:
א) אבל אכיל לא. כלומר
באכילה מודו ב"ש לבי"ה
דלא נאכל עם העוף
באפיקורן כו. כשמפרש
לקמן בלא קינוח הפה
ובלא נטיי:

א) נראה דל"ל עוף וגבינה
נאכלין באפיקורן כו' כדמפרש
לקמן וכו'.

והיכא דליכא כהן קטן ששורפה ומפריש שניה נותנה לכהן טמא אפילו
הוא ז' דלא מפליג התם בשום טומאה ולא דמיא לחלה שניה בסמוכין
לא"י דהתם לעולם לריך להפריש אכל ברחוקים אי איכא כהן קטן או
גדול שטבל לקריז אין לריך להפריש חלה שניה כלל והיא קלה ביותר
אלא שאסורה לזרים דלא אשכחן דשרי
לה אלא לכהנים ונראה שאינה עובלת
שהרי יש כונה מקומות דלא מפרשי לה
כלל ואפילו ליכא כהן קטן ועל אותן
מקומות יש קתת תימה אלא לפי שאינה
עובלת וריך לשמרה מלהאכילה
לזרים נמנעו מלהפריש ושמה אפילו
אינה מנדמעת ואף על פי שהראשונה
נראה קתת מנדמעת מדמינא דפרק
רבי ישמעאל (מנחות דף טו.) תרומת
עובד כוכבים בחז"ל אינה מנדמעת
דמשמע הא דישאל מנדמעת מ"מ
השניה שהיא קלה ביותר שמה אינה
מנדמעת וכמו שלא גזרו על מערבות
דמאי כמו כן שמה לא גזרו זה כיון
שהיא קלה כל קי: ו**וניתנת** א"כ
בהן שירצה. פירש בקונטרס דאפילו
אינו מחזיק בתורת ה' יתנו לו חלת
חוזה לארץ ואין נראה לר"י דהא הו
דומיא דהנהו שמונה אחר משנה זאת
ואלו יתנין לכל כהן שירצה כו' ומשיב
בהדיהו הזרוע והלחיים והקצה
ואמרינן לקמן דפרק הזרוע (דף קז.)
שאינן ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת
ה' לכן נראה לרבינו יצחק דהכא
מייירי דליכא כהן חזר אי נמי איכא
כהן חזר שהוא עשיר ואינו רואה לקבל
ואפילו רואה לקבל כיון דאין לריך זה
ע"ה עני וריך שמאווים להחיותו שאם
לא יתנו לו יטרכו למת לו חולין
וקמ"ל דיכול ליתן אע"פ שאין בקי
בטומאה וטהרה ולא חיישינן שמא
יאלכו זימי טומאתו אכל חלת הארץ
אינה ניתנת אלא לכהן חזר שישמרה
בטהרה אפי' ליכא עתה כהן חזר אל
יתנה לכהן ע"ה אלא ימתין עד
שזדמן לו כהן חזר(ט):

מתקין א"ה רב ששת. לא אצבי
קא פריך אלא ארבי יוסף
חזירו פריך כדפי' בקונטרס:
רבי יוסי היינו ת"ק. אצית הלל
לא פריך באינינו ת"ק דהכי
קאמר דבר זה מחלוקת ב"ש וצ"ה
ואין זה סתמא ואח"כ מחלוקת דב"ש
במקום צית הלל אינה משנה(ט):
עוף וגבינה אין בשר וגבינה א.
תימה דהכי פריך מגבינה

אחר צטר אבשר אחר גבינה דרב
יצחק גבינה ואח"כ צטר אכיל ולא דמי
כדאמר בסמוך דמי דאמר בסמוך ויש לומר דהכי פריך דצרייתא דאגרא משמע עוף וגבינה נאכלין בצאפיקורן בלי נטילת
ידים ובלא קינוח הפה אכל שאר צטר צערי נטילה וקינוח הפה והכי דמי אי צטר תחלה אפילו צנטיילה וקינוח לא סגי עד סעודה אחריתי
כדאמר בסמוך אלא לאו אגבינה תחלה(ט) והא דנקט הכא צטר וגבינה לא דק אלא גבינה וצטר לא ואצד דמוכר צצרייתא עוף תחלה
נקט נמי הכא צטר תחלה וצרייתא נקט עוף תחלה דאפילו עוף תחלה נאכל בצאפיקורן ור"ת מפרש וכן הלוכות גדולות דאלכ צטר
אסור לאכול גבינה היינו צלא נטילה וקינוח אכל גבינה מותר לאכול צטר אף צלא נטילה וקינוח ומר עוקבא
דלא אכיל עד סעודה אחריתי היינו צלא נטילה וקינוח אי נמי מחמיר על עצמו היה ולפירושו קשה מאי פריך הכא ארבי יצחק וז"ל
לפירושו דלענין נטילת ידים אין חילוק בין צטר תחלה לגבינה תחלה ולגבי קינוח דווקא יש חילוק והעולם נהגו שלא לאכול גבינה אחר
צטר כלל ואפילו אחר עוף ואע"ג דמי אגרא עוף וגבינה נאכלין בצאפיקורן דמשמע עוף תחלה דילמא משום דצטר צטר צחלב
לאו דאורייתא ולא קיימא לן הכי ומיהו קשה צרייתא דאגרא כמאן אי כרבי יוסי הגלילי הא אף לכתחלה שרי לצשל ולאכול זה עם זה
כדאמר לקמן (דף קמז.) דבמקומו של רבי יוסי הגלילי היו אוכלין צטר עוף צחלב ואי כר"ע הוה ליה למייתי חיה צהדי עוף ודוחק
להעמידה כב"ש דאמרי העוף עולה ואינו נאכל ומיהו אשכחן נמי לרבי אלעזר צר' דקוט דתינא במוספתא כב"ש אי נמי כר"ע ונקט
עוף משום דשכיח והוא הדין חיה דהכי נמי קאמר לעיל הא עוף אסור מדאורייתא כמאן דלא כר"ע והוה ליה למינקט נמי חיה ור"ת
מפרש טעמא דאגרא משום דעוף אינו נדבק צדיים וצשיים וחניכים:

נאכלת. לכהן עם הזר ולא גזרינן דילמא שקיל זר מיניה ואכיל דהא אכילה
גופה לא מיתסרה זה אלא משום גזירת אכילת חלת הארץ: **לכל כהן**
שירצה. אפילו לעם הארץ שאין משמרה בטהרה מה שאין כן בחלת
הארץ דכתיב (ד"ה"ג א) לתת מנת לכהנים למחזיקים בתורת ה' מחזיקים
יש להם מנת ולא שאין מחזיקין. אלמא
צדצנן לא גזרינן העלאה אטו אכילה:
בשלמא אי אשמעינן חלת חו"ל בארץ.
שהציה לארץ ואשמעינן דאע"ג דיש
כאן חלה דאורייתא ואיכא למיגזר הא
אטו הא דאי מסקת חלת חוזה לארץ
(לארץ) אחי לאסוקי חלת הארץ
ומיכלה הזר הוה איכא למשמע מינה
א) מתניתין נמי אי לא דאכילת עוף
דאורייתא לא הוה גזר העלאה אטו
אכילתו ולא אטו דצמה אלא בצוה
לארץ טעמא משום דליכא למיגזר
אטו עום אסור דאורייתא הוא:
אצל כהן. אע"ג דלא איצעי לן
למגזר העלאה אטו אכילתו איכא
למיגזר העלאה אטו העלאה ואכילת
צטר צמה דכי מסיק להו היינו
אכילה דאחי למיכלינהו צהדי:
מסקיף לה רב שש. אפילו את"ל
צטר עוף צחלב דאורייתא עדיין
משכחת לה גזירה לגזירה דהא העלאה
דרצנן משום אכילה ואכילה גופה
דרצנן דהא סוף סוף זונן זונן הוא
ואפי' אכיל להו כי הדדי ליכא אסור
דאורייתא דדך צישול אסרה תורה:
גזירה שמא יעלה. צטר צמה עם
הגבינה צתן אילפס רוחא דה"ל צישול:
מתני' ואינו נאכל עם הגבינה:
ארבי יוסי דבר זה כו'. צגמ' פריך
היינו מנא קמא: **באפיקורן**. דרך הפקר
דאידי דממששי ציה ידא אחי
לאתנותי זה ע"ג זה: **גב' רבי יוסי**
אומר ו' דברים כו'. יש אחרות הרבה
אכל צאלו ששה לא היו מודים לו
חזיריו שיהיו צ"ש מקילין וצית הלל
מחמירין: **כל האומר דבר צס אומר**.
והתנא שחכ ולא הזכיר שמו צתמילה
וחזר והזכיר שמו: **באפיקורן**. דרך הפקר
שאינו מזהר צהן וכדמפרש: הוא סני.
כך קבלה סדורה מרצו: והוא אומר
לפ. והוא פירשה מסבא שלו דמאי
אפיקורן: **צלא קינוח הפה**. שאם אכל
זה וצקש לאכול זה אין לריך לנטול דיו
ולקנח. אכל צצטר צמה צעי קינוח
דלקמן שלא יהא נדבק כלום מן
הראשון צחניכו: הא קא חזינן.
ידים ריקניות שאין דבוק צהם כלום:
אילימא

אילימא
כדאמר בסמוך ויש לומר דהכי פריך דצרייתא דאגרא משמע עוף וגבינה נאכלין בצאפיקורן בלי נטילת
ידים ובלא קינוח הפה אכל שאר צטר צערי נטילה וקינוח הפה והכי דמי אי צטר תחלה אפילו צנטיילה וקינוח לא סגי עד סעודה אחריתי
כדאמר בסמוך אלא לאו אגבינה תחלה(ט) והא דנקט הכא צטר וגבינה לא דק אלא גבינה וצטר לא ואצד דמוכר צצרייתא עוף תחלה
נקט נמי הכא צטר תחלה וצרייתא נקט עוף תחלה דאפילו עוף תחלה נאכל בצאפיקורן ור"ת מפרש וכן הלוכות גדולות דאלכ צטר
אסור לאכול גבינה היינו צלא נטילה וקינוח אכל גבינה מותר לאכול צטר אף צלא נטילה וקינוח ומר עוקבא
דלא אכיל עד סעודה אחריתי היינו צלא נטילה וקינוח אי נמי מחמיר על עצמו היה ולפירושו קשה מאי פריך הכא ארבי יצחק וז"ל
לפירושו דלענין נטילת ידים אין חילוק בין צטר תחלה לגבינה תחלה ולגבי קינוח דווקא יש חילוק והעולם נהגו שלא לאכול גבינה אחר
צטר כלל ואפילו אחר עוף ואע"ג דמי אגרא עוף וגבינה נאכלין בצאפיקורן דמשמע עוף תחלה דילמא משום דצטר צטר צחלב
לאו דאורייתא ולא קיימא לן הכי ומיהו קשה צרייתא דאגרא כמאן אי כרבי יוסי הגלילי הא אף לכתחלה שרי לצשל ולאכול זה עם זה
כדאמר לקמן (דף קמז.) דבמקומו של רבי יוסי הגלילי היו אוכלין צטר עוף צחלב ואי כר"ע הוה ליה למייתי חיה צהדי עוף ודוחק
להעמידה כב"ש דאמרי העוף עולה ואינו נאכל ומיהו אשכחן נמי לרבי אלעזר צר' דקוט דתינא במוספתא כב"ש אי נמי כר"ע ונקט
עוף משום דשכיח והוא הדין חיה דהכי נמי קאמר לעיל הא עוף אסור מדאורייתא כמאן דלא כר"ע והוה ליה למינקט נמי חיה ור"ת
מפרש טעמא דאגרא משום דעוף אינו נדבק צדיים וצשיים וחניכים:

א) [לקמן קו:] ג) צטר
ג. עדיית פ"ה מ"ב
א) [ל"ל והמקו:] ד) נעדיית
פ"ה מ"צ:] ה) [דוגמתו
צטר קג:] ו) מגילה טו.
אבות פ"ו מ"ו [נדח יט:]
ו) [סנהדרין ז:] ח) [וע"ע
מוס' בסוטה כו:] ט) פ"ה וכו'
הא) [ט] [נדרסות לו:]
ו) [ע"י מהר"מ שאהיך
צד"ן].

תורה אור השלם

ו. ויחד הדבר לפרדכי
ויחד לאסור המלכה
והאמר אסור המלך
בשם מדרגי:
אסור ב כב

הגהות מהר"ב

רנשבורג
א) רש"י ד"ה צשלמא אי
וכי איכא למשמע מינה
למחזי נמי וכו' ככ"ל:
ב) תוס' ד"ה ר"י וכו' לא
פריך היינו מ"ק. י"ב היינו
משה דלעיל:

מוסף רש"י

העוף עולה עם הגבינה
על השלחן. שאולע עליו
מותר להניח צטר העוף
אלא הגבינה. דקצנרי צית
שמאי צטר עוף צחלב לאו
דאורייתא, ולא גזרי העלאה
אטו אכילה, ואינו נאכל.
עמו (שבט יג.)

(א) [נתיב: כו: ו'ט"ז, ט] ופי' פרש"י ענינו כ: ד"ה [סו"ק], (א) [שבת יט. כ"ב קט"ו], (ד) [ז'ל' אחר ד"ה מנחה], (ה) [ב"ש ט"ק: לנקיות, (ו) [וע"ע חו"ס' שבת כה: ד"ה חובה], (ז) [מכילתא עד שמע אין זה מדברי המוס' כי חט איהו גליון ועשו הסופרים ומתבזהו בפנים. מהר"מ,

תורה אור השל"ם

1. הקשר עורנו בין שנידים טרם יברת ואף?? הנהיג בעם ויך?? ב'עם מכה רבה מאד. במדבר יא לג

הנהגות הב"ה

(א) גמ' למחר כי שבת: (ב) שם ספרו: אמר אשכחתינו:

לעיון רש"י

אשכחתינו [אישכולי' ט]. מרחיק.

כל הבשר פרק שמיני חולין

קה.

עין משפט
נר מצוה

א ב מיי' פ"ט מהל' מאלכות אכורות הל' כו טו"ש"ע י"ד סימן פט ט"ז: יא ג מיי' שס הל' כח טור ש"ע י"ד סי' פט סעף א: יב ד מיי' שס הל' כו טו"ש"ע שס סעף ב: יג ה מיי' שס הל' כח טו"ש"ע שס סעף א: יד ז מיי' פ"ו מאלכות זכרות הל' ז סגן עשין כו טור ש"ע א"ח סי' קנח סעף א ונכד אלפס עוד זכרות פ"ח דף מד.]. זו ח מיי' שס ו"ע"ש בהשגות וזכ"מ סגן טו"ש"ע א"ח סי' קפא סעף א: זא ט מיי' שס הל' ג סגן שס טו"ש"ע א"ח סי' קעב סעף א: יא י מיי' שס הל' טו: יב כ מיי' שס סגן שס טו"ש"ע א"ח סי' קס ס"ו: יג ב מיי' שס טו"ש"ע א"ח סי' קפא סעף א: ג

אילימא כ"ש אומרים מקנה ולא בעי מדיה. פירש בקונטרס יפה מן ההדחה ולא הוזכרה כלן הדחה: **וציו הלל אומרים מדיה ולא בעי קינוח**. דלח סגי ליה בקינוח אלא מדיה זמיה והוא עיקר ואינו נריך קינוח ולא בעי אלא מקנה ולא מדיה מדיה ולא מקנה ועוד אמאי דחיק לאסוקי דלח פליגי לימא דלזבית שמאי עדיף קינוח וזית הלל סברי דלח דהדחה לחודיה סגי כמו בקינוח לחודיה לכן נראה דפשיטא ליה למסדר הש"ס דהדחה עדיף מקינוח והכי פירושא זית שמאי סברי מקנה ולא בעי מדיה כלומר בקינוח סגי אע"ג דגרע ולא בעי מדיה דעדיף וז"ה סברי מדיה לחודיה זעין והשתא הוה ליה למימר ולא סגי במקנה דגרע אלא אידי דנקט לז"ש ולא בעי נקט נמי לזית הלל והשתא הוה ליה למיפרך אס כן הוה ליה מקולי בית שמאי ומחומרי ז"ה אלא דלית ליה פירכא אחריתי ולא מצי לשנויי דזית שמאי תרתי בעי ונקט מקנה והוא הדין דזעי מדיה דהדיה וזית הלל סברי דסגי בחד או מדיה או מקנה דאס כן הוה ליה לזית הלל למינקט מקנה דהוי רבותא טפי דגרע ממדיה:

מקנה וה"ה ל"מדיה. תרווייהו זעין כדפי' בקונט' וכ"פ ר"ח: **לסעודתא אחריתא אכילנא**. לאו קסודתא שרגילין לעשות אחת שחרית ואחת ערבית אלא אפילו לאלתר אס סילק השולתן וזיך מותר דלח פלוג רצנן:

מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה בו. זכרות דסוף פרק אלו דברים (דף נג: ושם) דריש תרווייהו מקרא מוהתקדשתם אלו מים ראשונים והייתם קדושים אלו מים אחרונים ואסמכתא בעלמא הוא דהא טעמא דמים אחרונים הוי משום מלח סדומית כדאמר בסמוך ואנו לפי שאין מלח סדומית מלוי זבינו לא נהגו זמים אחרונים והכי נמי כי דריש התם כי קדוש זה שמן שהיו סקין את ידיו להעביר את ההוהמא הוי אסמכתא דלח מלוי בשום מקום שיהא שמן לא חובה ולא מלואה והא לאמר התם כשם שהמוהס פסול לעבודה כך ידים מוהתקדשות פסול לעבודה והיינו להם שהיה הדבר עליהם חובה לטוול אחר סעודה לפיכך נחשבות כמוהמות ונריך להקדים ולטוול קודם זכרה ול"ת למאי נפקא מינה הא דראשונים מלואה ואחרונים חובה מה לי מלואה מה לי חובה הא תרווייהו חובה דקדמני זכריתא ולא רשות ואומר רצינו תס דנפקא מינה לענין מלחמת הרשות דתנן ז"ק דעירובין (דף י"ז.) דפטורין מרחיית ידים וקאמר רב חייל בגמ' לא שנו אלא מים ראשונים אצל אחרונים לא דלמחר רב יהודה זריה דרז חייל מפני מה אמרו מים אחרונים חובה מפני שמלח סדומית כו' וזהלכות גדולות פירש דראשונים שהם מלואה משום סרך תרומה טעוין שאין היד

אילימא בית שמאי אומרים מקנה ולא בעי מדיה וביית הלל אומרים מדיה ולא בעי מקנה אלא הא דאמר רבי זירא אין קינוח פה אלא בפת כמאן כב"ש אלא בית שמאי אומרים מקנה ולא בעי מדיה וביית הלל אומרים אף מדיה^א והוי ליה מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל ולתנייה גבי קולי בית שמאי וחומרי בית הלל אלא בית שמאי אומרים מקנה והוא הדין למדיה וב"ה אומרים "מדיה והוא הדין למקנה מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי גופא אמר רבי זירא אין קינוח הפה אלא בפת והני מילי ברחיטי אבל ברשערי לא ורחיטי נמי לא אמרן אלא בקריא אבל בחמימא משומר שטרי והני מילי ברכיכא אבל באקושא לא והלכתא בכיל מילי הוי קינוח לבר מקמחא תמרי וירקא בעא מיניה רב אסי מרבי יוחנן כמה ישהה בין בשר לגבינה א"ל ולא כלום איני והא אמר רב חסדא אכל בשר אסור לאכול גבינה גבינה גבינה מותר לאכול בשר אלא כמה ישהה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום גופא אמר רב חסדא אכל בשר אסור לאכול גבינה גבינה מותר לאכול בשר ליה רב אחא בר יוסף לרב חסדא בשר שבין השיניים מהו הקרי עליה הבשר עורנו בין שיניהם אמר מר עוקבא אנא להא מלתא חלא בר חמרא לגבי אבא דאילו אבא כי הוה אכיל בשרא האידנא לא הוה אכל גבינה עד למחר^ב עד השתא ואילו אנא בהא סעודתא הוא דלא אכילנא ולסעודתא אחריתא אכילנא אמר שמואל אנא להא מלתא חלא בר חמרא לגבי אבא דאילו אבא^ג הוה סייך נכסיה תרי זמני ביומא ואנא לא סיירנא אלא חדא זימנא שמואל למעמיה דאמר שמואל מאן דסייר נכסיה כל יומא ויומא אסתירא אביי הוה סייך נכסיה כל יומא ויומא אמר ליה הני להיכא אמר ליה לבי מר אמר ליה^ד כבר קדמוך רבנן רב אסי הוה סייך נכסיה כל יומא אמר היכא יניחו כל הני אסתירי דמר שמואל יומא חד הוא צינורא דברקא בארעיה שקליה לגלימיה כרכיה אותביה בגוה רמא קלא אתו אינשי סכרוה^ה אשכחתינהו לכולהו איסתרי דמר שמואל: אמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיין מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה מיתבי מים ראשונים ואחרונים חובה קרי לה גופא מים ראשונים ואחרונים חובה נוטלין בין בכלי בין על גבי קרקע מאי בינייהו איכא בינייהו^ו קינסא מים ראשונים נוטלין בין בחמין בין בצונן אחרונים אין נוטלין אלא בכלי ואמרי לה אין נוטלין על גבי קרקע בין בצונן אחרונים אין נוטלין אלא בצונן מפני שחמין מפעפעין את הידים ואין מעבירין את הזוהמא: מים ראשונים נוטלין בין בחמין בין בצונן: אמר רב יוסף בר ינאי לא שנו אלא שאין היד

זכרה אצל אחרונים שהם לזורך אדם משום מלח סדומית אין טעוין^א זכרה^א ומלאן כמז רצינו שאין לזכך על קריאת שמע שלפני מטתו אשר קדשנו זמנותיו ולונו לקרות שמע ואס תאמר אמלעיים כגון זין גבינה לזכר שהן לזורך מלואה יהיו טעוין זכרה וי"ל דאין זה כי אס הכשר אכילה כמו ניקור חלב ומליחת בשר:

שיטה מקובצת

א) אתו אינשי סכרוה אמר אשכחתינהו לכולהו:

רבינו גרשום

ב"ש אומרים מקנה. כלומר בפת: ואי בעי תימא מר אמר חזיר ומר אמר חדא ולא פליגי. כלומר ב"ש אומרים מקנה זו היא הפה ובי"ה אומרים מדיה אלו ידיו אבל בפה מדורו ביה לביש דאין קנח הפה אלא בפת: בשר של בין השיניים מהו. כלומר אם יש לו בשר בין השיניים מהו שאכל גבינה: פתכא דאופתא. כלומר עין גדול: פתכא דאופי. משאוי של עצים היה נושא לביתו בלא ידיעתו דאביי: אמר ליה כבר קדמוך רבנן. כלומר רבנן דאמרי דמאן דסייר נכסי מישתכח ביה אסתירא קדמוך דאנא חזיתך דאי לא הוה חזיתך היית מגנבו ממני: חזר צינורא דברקא. כלומר א) רבוע ארעא ורשפי מיא לארעיה: מצוה לגבי רשות חובה קרי לה: נוטלין בין בכלי בין על גבי קרקע. כלומר בין שמקבלין אותו בכלי בין שנוטלין ע"ג קרקע: אחרונים אין נוטלין. אי"כ מקבלין אותו המים ששופכין על הידים בכלי דבעינן למימר קמן דרוח רעה שורה עליהן ואמרי לה אין נוטלין ע"ג קרקע: איכא בינייהו קינסא כו'. כלומר דמקבלין אותו ע"ג חתיכה של עץ למ"ד אין נוטלין אלא בכלי ע"ג קינסא לאו כלי הוא למ"ד דאין נוטלין ע"ג קרקע ע"ג קינסא שפיר דמי: בין בחמין בין בצונן. כלומר בין ממים חמין בין ממים צונן: לא שנו אלא שאין היד

א) אולי י"ל דנפתת הגדר ורשפי מלא לארעיה.